

ældste søn af samme navn, men på grundlag af en forudgående undersøgelse kan Niels Skyum-Nielsen nu fastslå, at begge diplomer er fra den regerende konges kancelli, uanset at skrift og besegling er forskellig.

Udgaven er nøje gennemset, så der kan gøres opmærksom på, hvor der findes skjulte citater fra biblen, på samme måde som f. eks. M. Cl. Gertz har gjort det i sin udgave af *Vitae sanctorum Danorum*, men også almindelige problemer i forståelsen af sproget er der taget hensyn til, og det har givet anledning til rettelser. En pavebulle fra 1231 til johannitterne »in Dacia« må således udgå, fordi den angår Sverige, idet Dacia her er navnet på hele den nordiske ordensprovins.

Mange diplomer kendes kun gennem afskrifter, og der er lagt et stort arbejde i at nå frem til den mest pålidelige tekst. Som eksempel kan nævnes biskop Ties diplom fra 1227 om Daler kirke og andre i sammenhæng hermed, der har fremkaldt en hel afhandling om overleveringen.

Det første bind af diplomatariet udkom 1938, og i den forløbne tid er der tilvejebragt et uundværligt hjælpemiddel for enhver, der er optaget af dansk middelalders historie og kultur.

Helge Søgaard

Benny Boysen: *Kokholm – væbnerborg og herregård*. (Forlaget Bogtrykkergården, Struer, 1978), 42 sider, ill.

Kokholm er et middelalderligt voldsted i en mose i Resen sogn, Skodborg herred, mellem Struer og Lemvig. Levende og engageret berettes der om røverborgen i folkemunde, Nationalmuseets udgravning i 1920 og borgens placering som en væbnerborg eller »høgerede« i 1300-tallets urolige årtier. Går-

den eksisterede som en beskeden herregård indtil begyndelsen af 1600-tallet, da den sank ned imellem almindelige bondegårde, en skæbne, der er blevet utallige lavedelsgårde til del. I et tillæg fortælles kortfattet om 10 andre gårde på egnen, som i kortere eller længere tid har haft herregårdsstatus. Det er kun et lille hjørne af historien, men førsteklases lokalhistorie. Samme karakter får bogens udstyr.

Paul G. Ørberg

Danske Domme 1375-1662. De private domssamlinger. I: 1375-1553, II: 1554-1569. Det Danske Sprog- og Litteraturselskab ved Erik Reitzel-Nielsen under medvirken af Ole Fenger. (C. A. Reitzels Boghandel, 1978-1979).

Det danske sprog- og litteraturselskab har atter sat en imponerende kildeudgivelse i værk. I rækken af selskabets udgivelser er tidligere kommet bl. a. Danmarks gamle Landskabslove I-VIII, Danmarks gamle Købstadlovgivning I-IV, Den danske Rigslovgivning indtil 1400 samt Diplomatarium Danicum og Danmarks Riges Breve. Det nye projekt vil komme til at omfatte ca. 900 domme. Dommene i de to nu udkomne bind er alle i rigt mål forsynet med rets-, personal- og lokalhistoriske samt filologiske kommentarer.

Ved private domssamlinger forstås her domssamlinger tilvejebragt på privat initiativ og bestemt til praktisk anvendelse i retslivet. Især det sidste moment betyder, at den retshistoriske forskning vil modtage samlingen med store forventninger. Muligheden for at trænge ned til de dele af retsoverleveringen, som virkelig var gældende ret, skulle øges ved dette initiativ.

Et interessant træk ved datidens domspraksis var, at grænsen mellem